ТАНЯ НИКОЛОВА

толкоз.

Таня Николова

Толкоз

Лирика

Посвещавам тази книга на Случайността

Не е лесно на чукчите

купих си цигари. не издържах.
проект „нов човек“ се отлага
за необозримото бъдеще
и за да е всичко съвсем както трябва
ще се подстрижа и ще стана 100 кила
това поне го мога
ще се скрия вдън гори и няма да боли
и това го мога
шумно е навън
а тук тихо
искам пак да мога да пиша
и интернет вкъщи искам
и ъгъл
шумен
в мен

подредих го вертикално, за да прилича на стих
хоризонталните изречения ме дразнят
днес

* * *

имаш розово лице
зловещо
махни го
толкова е просто
оставяш музиката да звучи
и повтаряш
обичам те
обичам те
обичам те
ти не си той
знам
нямам време да чакам
ела
защото може би съм влюбена
и ме е страх от розово

Elegantly wasted

Няма елегантен начин да кажеш, че не обичаш.
Спри!
Прилеп е ухото на влюбения.

Скица

Жена
с тесни очи
и прибрани крака
Всеки допир е убождане

Платонично

с теб можем всякак да се обичаме
и през дрехите
и през другите
с думи
и без тях
само с поглед
и мисъл
перо и бръснач
по кожата на времето

* * *

казвам си името

Казвам си името!
не чуват
няма ме

Пиша го! Пиша го! Пиша го!
не виждат
срам ме е

Нима съм безименна
с име казано
с име писано?

Да ти е живо и здраво името,
безименна!

* * *

Идваш…
Слабините пулсират
бясно
превръщаш ме в нещо
влажно
тясно
в нещо гладно
хищно
озверяло
излишно…
И тръгваш
Гърча се
крещя
но ти нямаш сърце
нямаш име
нямаш лице…
Ти си болка
самотно изригнала в мен
Моят личен кошмар
опитомен

и без въпроси, моля

седим и пием след работа
защото той иска да се самоубие
тъпо
но ние сме там –
приятелите
една мижава алтернатива на смъртта
и се шегуваме
и пеем
и пием…
основно пием
опитваме се да измислим
за него
и за себе си
доводи за живот:
„– Животът е хубав!“
(е добре де… не е)
но…
„– Трябва да се живее!“
защо???
…… ами ……
пием
…… а любовта?
а бе…
……
я наздраве!

……
любовта не е живота
животът е ХУБАВ и ТРЯБВА
(като лозунг)
вярвай!
и без въпроси,

моля…

Любов

Аз съм твоето куче пазач
подритвано, предано
куче вярно на своята мисия
да обича
по кучешки
дресирано с къшей любов
да се бие самоотвержено
срещу всички и всичко
там и тук
напук!
на болката
и себе си

* * *

живея насила
защото трябва
защото нямам право да умра
с живота си на никой не помагам
но със смъртта ще навредя

Насъщно

Прониквaш в мен бавно
като виното
в червата
между бедрата
плъзгаш се
тръпчиво изискан
притискан
от изначалната ми женственост
мразя те
така неуместно божествен
мъжествен…
и тази опияняваща безпомощност
в мен
с теб…

Настроение

леко, леко
меко, меко
бухнали целувки сняг
се залепят по нослето
и на миглите искрят
бяла утрин
тихо трупа
пухкав някакъв рефрен
няма мъка
ни разлъка
с теб е бяло в мен

Откритие

Гръм ли ме удари
или страха ми за теб проряза небето?
Светя от любов.

Перспектива

свободна перспектива
фронтална равнина
сто хиляди игли пробождат мислите
слагам рамка
и спирам времето

и .....

цъфнаха зюмбюлите и прецъфтяха
нарцисите, лалетата и те
за минзухарите да не говорим
тревата ги завзе
и това е краят на книгата
има детелини и бурени
и всичко е естествено
каквото трябва да бъде
начало и край
зелено
чисто
и просто

Пианистката
(вариации)

I

трябва ми някой
спешно
не да ме обича
не да го обичам
трябва ми за малко
някой
при който
да избягам от теб
когато празнотата
заплашва
да ме погълне
когато болката
напира
да се излее от очите
тогава ми трябва някой
достатъчен е всеки друг
стига да иска
труп

II

23.40 пияна съм
звъня
на теб на него
на онзи на всички
защото трябва ми някой
ти си зает утре
другият е свободен
онзи ще
а аз съм просто пияна в 23.40
и наближавам 40
трябва ми плът

трябва ми кръв
за да е топла снагата
за да са бели бедрата
а очите
очите са погубени
очите са прокудени
далеч
при тебе при него при онзи
защото трябва й някой
на снагата бялата
в 23.40

* * *

тая тревожност ще ме довърши
защо защо защо защо
съм неспособна да се радвам
имам толкова поводи, които да компенсират
липсата на аплодисменти
студена ракия, салатка
тишина за да мисля
децата, мъжът
но
семейството не може да компенсира работата
нищо не може да компенсира чувството за
значимост
нищо
нищо
нищо
нищо
навярно съм аз
и ако можех с омраза да взривя света
смятайте че съм го направила!

* * *

опит за амнезия
неуспешен
опит за самоубийство
също
„стига вече опити!“ – каза опитът
и изтри надеждата за промяна
сега
с частична амнезия
и частично жива
помня само болката
и че я няма
онази
Таня

* * *

време е да се погрижа за себе си
и да си намеря любовник
от онези младите дългокосите
с любопитни ръце и безгрижни сърца
дето нямат пет лева в джоба
но ще се пръснат от планове
за бъдещето за любовта
и за още нещо дето не знаят какво е
и аз не знам но няма да им казвам
те търсят те чакат от мен отговори
ще им измисля някакви
децата обичат приказки
а възрастните обичат децата
просто е
като дишане с инхалатор
на вкопчен в живота
мъртвец
без отговори
или може би само с един
време е
винаги е време за живот

Факт

Въргалям се в чуждите думи
и по катрана на суетата лепнат
перушини, пирони, огризки
хляб и фекалии.
Ставам видима в огледалото.
Факт.
Чучелото не е красиво, но е с мисия –
придава форма на празнотата.

приземяване

нямам вече илюзии
мислите ми са постни като постна манджа
гълтам и съм сита за кратко
после пак гълтам
оздравявам и провиждам
времето минава нямам минало
това съм аз
момичето което гони вятъра защото бяга
щастието го дърпа за полата но то пак бяга
ще спра ще се обърна
нека падна
да усетя земята
тя е дъхава и топла
нека ме погалят тревите
горе е студено
синева самотна без ръце и устни
гробище за звезди
къде са дърветата и цветята, страшното море?
пускам си телевизора!
и теб пускам ветре да си вървиш
всяка истинска жена си има мъж
не слънце

реката

все по-малко се страхувам
все по-малко
не съм свикнала да е толкова лесно
и все очаквам лошото
но ти знаеш, че аз знам
и аз знам, че ти знаеш
и няма какво да изясняваме
или да се оправдаваме
нека нещата се случват
или не се случват
както дойде
каквото донесе реката
аз те обичам непрекъснато
късчетата срещи само правят осезаемо времето
гуш, топло гуш
спи ми се и ми рошиш косата
господи, колко ми е спокойно!
не може да е истина
не може да е истина…

овчо стихче

ще ме изгонят от работа скоро
и ме е страх
и не мога, не мога, не мога
да си сбера мислите
пустите
дето все по сайтове бродят
по стихове и по поети
и не искат в кошара
проклетите
да ги доя, да ги стрижа
за господаря
и за хляба

песен

твоята кухня, мила,
е моят аеродрум
летя, летя
вино, сирене и музика
ах, каква музика!
вълшебно е от лекота
и в гравитацията има свобода
но ти знаеш, мила,
с теб летя

световъртеж

не знам какво искам, по дяволите
по-точно знам, но така не може
искам нищо да не се промени
а всичко да е различно
да, но безплатен обяд няма
а и пълно щастие също
затова мразя изборите
и бягам
като муха без глава
премерено безразсъдно
от едно безумие в друго
отвътре навън отвън вътре
от мен до теб от теб до него
от мен до вас от тях до нас
тик-так тик-так тик-так тик-так
дори не тъжа
света се върти
никой съм аз
никой си ти
така е добре
така не боли
никой до никой
не се доближи
не зная ти кой си
всичко кръжи
нищо не виждам
мен виждаш ли ти
тик-так тик-так летя летя
от мен до вас от теб до нас
летяяяяяяяяяяяяяяяяяяяяяяяя!
ще спра! ще спра! ще спра! ще спра!
къде и как?
не сега, не сега…

Писмо до Кабул

написах писмо
цяла страница ситен шрифт
за децата, за къщата, за приятелите
объркано и простовато
писмо
за малките неща
които са големи, големи
по-големи от всеки стих
представям си как четеш и се усмихваш
и се смалявам
до сълза

без отговор

ще мога ли да се изправя
и да плюя
на себе си
на всичките си принципи и истини
желания, амбиции, любови
гротескни стихове и роли
спомени, фалшиви хора
на целия измислен свят?
да го заплюя
и да му простя
най-после да простя, че не е истински?
ще мога ли
да го измисля пак
от зелената тревица до небето
от мен до мен
но не за теб
за себе си
ще мога ли да се изправя?

* * *

платил сметките и приседнал
да подреди документи, да преброи пари
после се килнал
за миг
без звук
със спокойно лице
сам
синът плаче в другата стая
гробари питат за одеяло
изнасят вързоп
толкоз.

Другите за Таня Николова

Заглавието на тази стихосбирка е толкова категорично завършено, колкото е и тя самата като поезия. Позволявам си да го твърдя като дългогодишен редактор, чиито наблюдения върху поезията ни датират от няколко десетилетия насам.

Няма да скрия резервите си към „освободените“ от всякакви формални и съдържателни белези стихосбирки на прохождащи поети, публикувани през последните години. Сред тях е трудно да откриеш или просто да запаметиш нечие ново име или заглавие. И ако все пак това се случи, най-често е само заради ефектен жест и находка в отделни стихотворения и рядко заради цялостно художествено присъствие на книгата. (Впрочем това важи и за автори и книги, наложили се на вниманието ни до голяма степен чрез литературна реклама.)

Таня Николова, авторката на стихосбирката „Толкоз.“, не би могла да се нарече „прохождаща“, въпреки че името ѝ е все още неизвестно за широката публика („Нима съм безименна/ с име казано/ с име писано?“). Книгата ѝ обаче е уверена стъпка в днешната ни поезия, изненада за всеки, прочел ръкописа ѝ, а най-вероятно и за самата нея. Неразглезена от внимание, в трийсетината си стихотворения тя е вярна единствено на собствените си мисли за живота и за поезията: „пустите/ дето все по сайтове бродят/ по стихове и по поети/ и не искат в кошара/ проклетите/ да ги доя, да ги стрижа/ за господаря/ и за хляба“ („Овче стихче“). Всъщност верността към живота, такъв какъвто е (но не в битовия смисъл) и верността към поезията, такава каквато е нужна (но не в литературното ѝ значение), са опорите, които крепят света на поетесата. Днешната критика рядко прибягва към определението автентичен, за да открои високото качество на един художествен свят. Аз обаче ще си го позволя – сред купищата стихове, които искат да смаят читателя с напъни и измислени псевдооткрития, книгата на Таня Николова е абсолютно истинска.

Истинска в любовното чувство: „с теб можем всякак да се обичаме/ и през дрехите/ и през другите/ с думи/ и без тях/ само с поглед/ и мисъл/ перо и бръснач/ по кожата на времето“ („Платонично“).

Истинска в собствената си драма: „ще мога ли да се изправя/ и да плюя/ на себе си/ на всичките си принципи и истини/ желания, амбиции, любови/ гротескни стихове и роли/ спомени, фалшиви хора/ на целия

измислен свят?“ („без от-говор“).

Истинска в драмата на другия: „платил сметките и приседнал/ да подреди документи, да преброи пари/ после се килнал/ за миг/ без звук/ със спокойно лице/ сам/ синът плаче в другата стая/ гробари питат за одеяло/ изнасят вързоп/ толкоз.“

Казват, че за една добра стихосбирка са нужни десетина силни стихотворения. Тук те са много повече, но по-важното е, че книгата на Таня Николова е написана със свой поетически почерк и има собствен художествен облик, различен и разпознаваем сред другите. И тъй като поетът си личи и по детайлите, ще ми се да цитирам някои от тях: „представям си как четеш и се усмихваш/ и се смалявам/ до сълза“ („Писмо до Кабул“); „гръм ли ме удари/ или страхът ми за теб проряза небето?/ Светя от любов“ („Откритие“); „Няма елегантен начин да кажеш, че не обичаш./ Спри!/ Прилеп е ухото на влюбения.“ („Eleganty wasted“)

В заключение ще цитирам (този път от свое име) финала на стихотворението, с което започнах тази кратка рецензия: „Да ти е живо и здраво името, безименна!“

Владимир Попов

Не бях чела нищо от младата авторка и заглавието на ръкописа й ме подведе да очаквам претенциозност, категоричност, самоизтъкване или други подобни. Вместо това открих: насъщна човешка смелост да живееш и да се отстояваш – и пред другите, но най-вече пред себе си. И още: насъщна потребност от истинност. А тя води пак при смелостта, която рискува да загуби, да не я харесат, да не я разбират, да разговаря само със самотата… Но да разговаря със стихове. Хубави стихове. Истинни.

Не познавам Таня Николова, но имам желание да се се свържа с нея, да я подсетя за няколко подробности – например, че ще е по-добре да махне 2–3 стихотворения, да промени някой ред в други 3–4. Но това наистина са само подробности, тя – сигурна съм – би се справила бързо с такива неща, ако усети разбиране и доверие. И тогава ще продължи. Надявам се именно на вашето разбиране и доверие, моето тя вече има.

Екатерина Йосифова

КРАЙ

© 2007 Таня Николова

Публикация:
Таня Николова. Толкоз. *Лирика*
Българска. Първо издание

Библиотека „Българска сбирка“
Под редакцията на Марин Георгиев

Изданието е спечелило конкурс на Министерството на културата.

Редактор: Марин Георгиев
Художник: Яна Левиеса
Формат: 84×108×32. Тираж: 300
Издателство „Литературен форум“, София, 2007
ISBN 978-954-9502-45-9

Свалено от „Моята библиотека“ [http://purl.org/NET/mylib/text/4837]